

NAŠA ORTOGRAFIJA

Prije mnogo godina razgovarao sam sa starim profesorom hrvatskog jezika i poznatim stručnjakom u svojoj struci. Već onda mi stavio na srce svoj prijedlog, da duhovna vlast propiše posebni pravopis za pisce na području teologije, liturgije i duhovnog života. Tu da vlada prava anarhija. Tako jedni pišu misa, drugi Misa, s, Misa, pa Sv. Misa. Imena svetih sakramenata pišu s početnim malim i velikim slovom. Zamjenice, koje se odnose na Boga i svece, pišu jedni malim, drugi velikim početnim slovom. Onda se dobiva osjećaj, da prvi nemaju dovoljno pieteta prema Bogu i svecima.

U našim službenim knjigama, Misalu, Brevijaru, Martirologiji, vidimo proveden posebni pravopis. Tamo se opća imena osoba i mjesta pišu velikim početnim slovom. I još više. Tako: Martyr, Confessor, Virgo, Christianus, Papa, Episcopus, Presbyter, Diaconus, Doctor, Imperator, Princeps, Proconsul, Kalendae, Luna...

Trebalo bi ustaliti značenje nekih riječi, na pr: oprost i oprostjenje. Ustaliti nazive, na pr: krepost ili krjepost; grešnik ili grješnik. Izbaciti arhaizme, kao: tek, mjesto: samo, a napose mnoge provincijalizme.

Općenita je pogreška svih pisaca s malo izuzetaka, da ne razlikuju značenja pokaznih zamjenica i njihovih složenica, a što narod dobro razlikuje u svim dijalektima. To su zamjenice ONAJ, TAJ, OVAJ. Kako je neugodno čuti, kad u crkvi čitamo službeni tekst iz Evangelistara: OVO sam vam rekao! Ma ne OVO, nego TO sam vam rekao, a sada ću vam reći još OVO. Govornik će stilizirati rečenicu u svom govoru ovako: Sjetite se svega ONOGA, što sam vam mnogo puta govorio, a što ste danas čuli, TO dobro upamtite, a sada ću vam reći još OVO. Tako sastavljen tekst, neće vrijedati nikoga. Sjećamo se pokojnog Vlašića i Heflera, kako su nam punili uši opomenama: Kratke rečenice, glagol što više naprijed i slično. Kad nađemo pogreške, zahvalno ih se sjećamo.

Ima i danas zlatnih pera u našim časopisima. Čitaš ga i po drugi put radi lijepog jezika. Možda bi takovo zlatno pero sastavilo naš liturgijski pravopis, a duhovne vlasti aprobirale i propisale? Našlo bi se i drugih želja i primjedaba, koje bi ušle u taj pravopis, a ne samo one, koje sam spomenuo. Više očiju više vidi.

M.

NOVE KNJIGE

Veliko obećanje. U molitveniku se nalaze pored ostalog i pobožnosti kod obavljanja Prvih petaka u mjesecu. Uvez u platno. Cijena 8 N. Din. Narudžbe: Franj. samostan sv. Lovre, Kačićeva 11, Šibenik.

P. Platon Plasajec, **Svetački vijenac.** I dio. Propovijedi za blagdane svetaca. Cijena s poštarinom 8,50 N. Din. Narudžbe: P. Plasajec, Trg M. Tita 7, Karlovac.